

Intervenció del Primer Secretari del PSC, Pere Navarro, a la Conferència-Dinar organitzada per la Cambra de Comerç de Barcelona

Barcelona, 17 de setembre de 2012

Benvolgudes amigues i benvolguts amics,

Deixeu-me començar aquest parlament agraint a la Cambra de Comerç, en la figura del seu President, la seva amable invitació a aquest acte que em permetrà adreçar-vos unes paraules.

No us descobriré cap secret si començo aquesta intervenció expressant-vos una gran preocupació per la situació actual del nostre país que estic segur que compartiu.

Fa cinc anys que ens acompanya una crisi econòmica de conseqüències dramàtiques, que ningú va saber preveure ni en la profunditat, ni en la intensitat, ni el conjunt de circumstàncies que es produïrien per conformar gairebé una tempesta

perfecta. Una crisi, per tant, que ens va agafar desprevinguts a tots a Catalunya, a Europa i al món.

Després d'aquests cinc anys han passat moltes coses a Catalunya i a Espanya, la pròpia crisi que ha variat radicalment d'avui per demà el color polític de tants governs europeus, també els ha canviat a Catalunya i Espanya. I és avui més que mai quan Catalunya i Espanya es mostren més en sintonia amb les errònies polítiques econòmiques dirigides per la coneguda com *troika* europea.

És avui amb els nous governs de dretes català, des de fa gairebé dos anys, i espanyol, que no té ni un any, que Espanya i per tant Catalunya es troben en l'ull d'un huracà de dimensions mundials.

L'evolució de la nostra economia i de les nostres finances públiques, les d'Espanya, però també les de la pròpia Generalitat, són observades amb lupa pels ulls del món, en una situació que no deixa de ser heretada, com ells no es cansen de repetir, però amb una gestió recent que a ningú se li escapa que no ha estat ni brillant, ni més encertada, ni més

eficaç –ans al contrari– que la dels governs anteriors, que havien criticat fins ara.

Amb una diferència: que les seves conseqüències són, si cal, empobridores i injustes com mai per al conjunt de la població, que veu retallats sense cap tipus de criteri els seus drets bàsics en àmbits fonamentals com els de la salut, l'assistència social o l'educació.

Mai a Catalunya s'havia començat el curs escolar amb tants alumnes i tan pocs mitjans. La base del futur de la nostra competitivitat i de la nostra cohesió social malmesa de forma irrecuperable per tota una generació, mentre els hereus de més de tres milions d'euros no paguen ni un euro per una herència, que en qualsevol cas no han meritat ells.

Per tant, primera conclusió: patim una crisi sense precedents i els actuals governs es mostren incapaços de trobar alternatives a una política que ens ve fixada des de fora de forma poc democràtica i que es demostra empobridora i injusta, perquè colpeix als que no tenen ni veu

ni poder i deixa indemnes als que tenen capacitat per contribuir més i millor a l'esforç que tots plegats necessitem fer per sortir d'aquesta situació.

És la política de la desesperança, on ja ningú creu en nosaltres mateixos, en les nostres bases econòmiques, que eren i encara són molt sòlides, en els nostres professionals, en els nostres empresaris, en la seva empenta i capacitat emprenedora, en els nostres treballadors i la seva capacitat i formació.

Hem de recuperar la confiança en les nostres possibilitats i en la nostra forma d'entendre les relacions socials i econòmiques, en el nostre model propi d'empresariat i d'emprenedor, de teixit industrial i productiu per recuperar el dinamisme econòmic que ens permeti superar les dificultats.

I jo us vull posar un exemple molt concret en el qual confio especialment i que en aquest cas crec que us pot ser molt proper, que és l'exemple del sector del petit i mitjà comerç, com un teixit que més enllà del

seu sentit i característiques econòmiques, suposa una forma d'entendre un model de desenvolupament econòmic i a la vegada social i urbà molt propi del nostre país.

Es tracta del model de comerç competitiu i arrelat als barris. Un sector important per la seva contribució a l'ocupació, a la producció, però també perquè dibuixa el perfil de les nostres ciutats i acaba per determinar la qualitat de vida dels nostres conciutadans. Defensem un model comercial que genera vida als nostres carrers, estalvia una fractura entre els nostres barris i promou la integració del comerç amb la resta d'usos dels nostres pobles i ciutats.

I creiem que cal avançar en dos àmbits, reforçant les polítiques actives al voltant del sector i generant entorns adequats que contribueixin al seu desenvolupament.

Sé que molts de vosaltres que esteu o teniu relació amb aquest sector teniu problemes específics en aquests temps de crisi:

- La baixada del consum: la crisi actual, el creixement de l'atur, la pujada de preus de la vida quotidiana dels ciutadans: petroli, electricitat, gas, aigua, impostos, etc., deixa poc marge a les famílies per al consum. Per tant, el comerç en general veu reduït dràsticament els seus marges. Depenent del sector, d'entre un 30% a un 50% o 60% en els darrers temps. Això està produint una mortalitat molt alta d'establiments de comerç.
- La pujada de l'IVA fins al 21% és evident que és un factor que agreuja el problema de la confiança dels consumidors i de la seva despesa quotidiana.
- La liberalització dels horaris comercials: que no deixa de ser una mesura imprevista posada en marxa pel PP en un moment d'angoixa davant els líders europeus. Per mostrar que havien fet els deures, vaja.
- Nosaltres tenim clar que qualsevol revisió ha de ser cercant l'acord de totes les parts i de tots els

formats, no només a partir dels interessos d'una de les parts com ha fet el govern de l'Estat.

- Per a nosaltres “la crisi econòmica no pot ser una excusa per desregular el comerç, especialment en allò que afecta greument al petit comerç urbà”. Precisament ara és quan més necessari és ajudar al petit comerç, que és qui pitjor ho està passant en aquest context de crisi generalitzada.
- Des del PSC hem endegat iniciatives de suport al petit comerç com la Proposició de Llei presentada al Parlament sobre les Àrees de Promoció de l'Economia Urbana.

I us preguntareu quins són els nostres compromisos en aquest sentit, ja que us parlo tant d'aquest sector. Doncs per nosaltres es tracta, entre altres moltes coses, de centrar-nos en:

- Fer que siguin els Ajuntaments qui executin les competències d'ordenació del comerç per a una gestió pública del sector i dels models de

comerç més propera i adaptada a totes les realitats, que poden ser molt diferents.

- Creació dels APEU (Àrees de Promoció de l'Economia Urbana) que us comentava abans. Una nova fórmula d'espais de participació privada i pública per dinamitzar àrees urbanes al servei del comerç, entre d'altres (també per a àrees industrials o turístiques) i fomentar el consum.
- Recursos per promoure la formació i les carreres professionals en el sector, la responsabilitat social, el relleu generacional, l'ús de noves tecnologies, l'eficiència energètica.

Per tant, segon missatge que us vull adreçar: hem de confiar més en les capacitats i potencialitats de desenvolupament i creixement del nostre teixit empresarial tradicional a l'hora de sortir de la crisi i apostar per la seva actualització a través de la innovació, per tal que en surti reforçat. El sector comercial és un d'aquests sectors.

I finalment, i per acabar aquesta primera intervenció, no puc deixar de parlar de la preocupació lligada a la tensió territorial cada vegada més intensa entre Catalunya i Espanya.

Una tensió que vosaltres sabeu millor que jo que si a alguna cosa no beneficia és al negoci i a l'economia. La tensió, la desestabilització, el conflicte permanent i obert, més en temps de crisi, no juga mai a favor ni de l'empresari, ni de la confiança en la nostra economia i per tant, ni de l'ocupació, ni de la inversió i el creixement.

La manifestació de la Diada de dimarts passat va posar de relleu els sentiments actuals de desencís i decepció en relació amb Espanya i amb la situació de crisi de molts catalans i moltes catalanes. Els i les socialistes, que no compartim el lema de la manifestació, comprenem perfectament aquests sentiments.

Com vaig dir el passat dimecres, és obvi que cal que totes les forces polítiques obrim un procés de reflexió i jo diria, fins i tot, de diàleg entre nosaltres,

per valorar les conseqüències d'aquesta mobilització, més enllà de les nostres conviccions.

I continuo pensant que, en qualsevol cas, cal interpel·lar als màxims responsables dels nostres Governos, que són els que tenen la capacitat i la responsabilitat d'actuar, per tal que:

- Per una banda el president Rajoy no continuï mantenint-se al marge de la qüestió catalana. I li exigim un canvi clar respecte a aquesta qüestió impulsant la construcció d'un nou marc federal de relacions polítiques i institucionals entre Catalunya i Espanya.
- I per una altra banda, ens adrecem al president de Catalunya perquè deixi la ambigüïtat i parli clar i català: els ciutadans que es van manifestar a la Diada li van demanar independència; ni eufemismes d'estat ni eufemismes d'estat propi, no, independència. Els catalans, per tant, necessitem saber si el camí del president és el de la independència o el de la Transició Nacional Permanent. En qualsevol cas, nosaltres creiem que tots dos són equivocats, el primer perquè no ens convé i el

segon perquè és insostenible per frustrant i extenuant.

És evident, però, que a banda d'aquestes dues demandes i exigències, que jo crec que són raonables, la manifestació també interpel·la al PSC i a la seva forma d'entendre Catalunya. I d'això també us vull parlar.

Per a nosaltres és obvi que Catalunya, d'una forma o una altra, es troba en una cruïlla després de 30 anys de desenvolupament constitucional i estatutari que han suposat grans avenços per al nostre finançament i per al nostre autogovern, però que també han mostrat el seu esgotament. Una cruïlla, però, també atiada per interessos irresponsables que ens han acabat arrossegant a aquest moment en molt poc temps.

El recurs del PP contra l'Estatut i la posterior Sentència, les polítiques recentralitzadores de Rajoy i la passió sobiranista d'una nova generació de dirigents de CiU que entenen com a política d'estat la política de la fugida cap endavant permanent,

també són responsables que avui els catalans ens trobem on som i amb més incerteses que seguretats. Amb més divisió que unió per lluitar contra la crisi que colpeix el nostre dia a dia.

Però arribats a aquest punt, és veritat que els catalans haurem de decidir el camí que volem emprendre.

Ara bé, el PSC no està disposat a portar el país cap a un futur incert. No estem disposats a admetre que el rumb és el de la transició permanent. Una transició que no sabem quan comença ni quan acaba, si té data de caducitat, ni quantes estacions d'enllaç ha de recórrer per arribar a destí.

Per no saber, no sabem ni quina és l'estació de destí: de vegades el pacte fiscal, de vegades les estructures d'estat començant per la justícia, a vegades l'estat propi, primer fora d'Europa, després dins d'Europa.

L'economia catalana necessita estabilitat i horitzons clars per poder tornar a créixer. Com podem anar a buscar inversions si no tenim clar quin *status* volem per a Catalunya en relació a Espanya i en relació a la Unió Europea? Quins capitals volem atraure enmig d'una transició permanent? Les empreses catalanes no volen incerteses polítiques, ja en tenen prou amb les incerteses econòmiques. Les empreses catalanes necessiten suport del govern de Catalunya i suport del govern d'Espanya. I això només ho aconseguirem a través del pacte, i no de la ruptura.

I per què? Perquè el camí de la independència és un camí incert, ple no només de dificultats sinó generador de grans frustracions. Molts catalans estan dipositant grans expectatives en un procés d'independència. Unes expectatives massa altes, esperonades pel propi president Artur Mas, i que es poden veure frustrades per la realitat.

Catalunya es troba en un moment de greus dificultats socials i econòmiques, com he volgut

expressar abans, provocades per una crisi que ens afecta a tots, catalans i espanyols, per igual.

I no només a nosaltres. També als portuguesos i als irlandesos, que són petits estats independents que en el cas d'Irlanda també van créixer molt, com Catalunya, fins a l'inici de la crisi.

Per tant, ningú pot creure que hi ha una sortida aïllada de la crisi. De la crisi en sortirem tots junts, els espanyols i els europeus, o no en sortirem pas.

Alguns argumenten que el País Basc està resistint millor la crisi. Potser és cert. Però si la resisteix millor no és perquè sigui un país independent, sinó perquè treu profit del millor de tenir una hisenda pròpia, i del millor de formar part d'un Estat més gran, com és Espanya. Té hisenda pròpia sense renunciar a les inversions de l'Estat i a la caixa única de la Seguretat Social.

És això el que volem? Perquè si és això estem confonent als catalans, molts dels quals estan assumint que només la independència pot resoldre tots els nostres problemes.

I no hem d'oblidar què els passa a estats petits amb poca influència a Europa, com Irlanda o Portugal, que estan lligats de peus i mans per la *troika* europea i internacional amb molta menys capacitat d'influència que Espanya.

Algú creu que Catalunya estaria millor que aquests estats si hagués de fer front sola a l'actual crisi econòmica i financera?

D'altra banda, també hi ha tensions independentistes a Escòcia, on l'Scottish National Party volia convocar un referèndum per a la independència l'any 2014. Ara, però, sembla que el poble escocès ha refredat les seves expectatives, i el debat gira entorn a diferents graus d'ampliació de l'autogovern, des de l'anomenada "devolution max", que podríem traduir per "màxim autogovern" a la "independence light", la constitució d'un estat propi però sota la corona britànica que mantingués certs lligams amb el Regne Unit.

Per què? Perquè saben que la independència és un camí inviable. De fet, s'ha posat en marxa un interessant moviment "Better together" que reuneix milers d'escocesos que volen una Escòcia més forta però dins el Regne Unit, perquè volen tenir el millor dels dos móns. El millor de l'autogovern i el millor de pertànyer, i poder influir, en un Estat gran.

El cas quebequès, en el qual també molts catalans s'emmirallen, també ens ofereix algunes lliçons. En aquest cas, la fatiga del sobiranisme. El Partit *Québécois* acaba de guanyar les eleccions però no es planteja fer un nou referèndum, que seria el tercer en poc més de 30 anys. Els quebequesos han aconseguit un grau d'autogovern molt notable dins l'estat federal canadenc i sembla que l'opinió majoritària és que el camí de la independència és un camí massa costós i amb massa incerteses com per arriscar-se a tornar-lo a transitar.

Aquests són exemples que ens permeten pensar quin podria ser el futur de Catalunya si iniciem la transició nacional que proposa el president Mas.

Futurs incerts i que acaben conduint a un cert bloqueig institucional que porta a la frustració primer i al cansament després.

Nosaltres no volem aquest futur incert per a Catalunya. Nosaltres pensem que Catalunya és un país fort que no necessita emmirallar-se en ningú.

És un país que ha crescut i s'ha fet gran a l'empara d'un Estat, l'espanyol, que ha fet grans progressos en els darrers 30 anys.

Sense el progrés econòmic i social d'Espanya, Catalunya tampoc hauria prosperat. A Catalunya li ha anat bé formar part d'Espanya. Gràcies a això tenim grans empreses catalanes i entitats financeres amb seu a Catalunya que són grans empreses espanyoles i grans empreses internacionals. Això no ho té Portugal ni ho té Irlanda. I no ho poden tenir perquè són massa petits. Això cal tenir-ho en compte quan alguns diuen que ens aniria millor tot sols.

Per tant, he vingut aquí a dir que la independència no ens convé. Que hi perdríem més del que hi podríem guanyar.

Avui vull parlar del que crec que li convé a Catalunya.

Hi ha molts catalans que volen sentir-se plenament catalans dins d'Espanya, i que no volen renunciar a ser catalans ni a ser espanyols. Centenars de milers de catalans que volen solucions i que volen sentir-se reconeguts dins d'Espanya, però que no volen trencar, no volen marxar.

Els catalans també tenim el dret a decidir quedar-nos a Espanya. Renovant el pacte i les condicions, potser sí. Però quedant-nos.

Jo tinc confiança en Catalunya i en els catalans. Confiança en el seu futur i en la seva capacitat. Tinc confiança en Catalunya i em comprometo a treballar per fer possible un futur viable de Catalunya dins d'Espanya.

Com? A través d'una relació específica i bilateral del govern de Catalunya amb el Govern d'Espanya, i de la Generalitat de Catalunya amb l'Administració General de l'Estat, aprofitant la reordenació de l'Estat Autòmic espanyol que de ben segur es produirà i que algun dirigent del PP, com Esperanza Aguirre, ja comença a promoure.

Aquesta relació té un nom en molts països estables econòmicament, cohesionats socialment i pròspers internacionalment: es diu model de relacions federal. Unió lliure en la diversitat. Per a mi només hi ha una via i es diu federalisme.

Amb quins objectius? El reconeixement nacional de Catalunya a partir d'un tracte bilateral preferent; la consolidació d'un nivell d'autogovern ampli i la participació directa en la formació de la voluntat de l'Estat; i l'establiment d'un nou pacte fiscal.

Aquest és un futur viable. Renovar el pacte federal constituent. El poble de Catalunya demana poder

decidir. I per fer-ho cal poder renovar el pacte que va donar lloc a l'autonomia de Catalunya, el pacte constituent de l'autonomia catalana previ al pacte constitucional.

Aquell pacte, el de 1977, va ser un pacte veritablement federal, basat en la unió en llibertat. Un pacte fruit d'unes eleccions, les de juny de 1977, en què van guanyar les forces polítiques favorables a un restabliment de l'autonomia en la figura del president de la Generalitat a l'exili. **També ara caldran primer unes eleccions per definir què volen els ciutadans de Catalunya.**

No hem d'oblidar que el pacte de 1977 pel qual es va restablir l'autogovern de Catalunya es basava en dues renúncies: la renúncia de la democràcia espanyola a imposar a Catalunya un Estat centralista i unitari, i la renúncia de Catalunya a la reivindicació de la independència. I aquest és el pacte originari que cal recuperar. Ara bé, per mantenir el pacte, l'objectiu essencial del catalanisme ha de ser reforçar l'autogovern i ampliar-lo, amb tota l'ambició necessària, però sense trencar el pacte fundacional, i recordant a l'altra part que no

està complint els compromisos, i que sovint sembla haver-los oblidat.

Nosaltres, des del PSC, proposem renovar aquest pacte sobre noves bases.

L'Estatut va ser un intent fallit de renovar-lo. La política no és una ciència exacta i sovint avança amb el mètode de la prova i l'error. Del que estic segur és que en tot cas l'Estatut és l'únic punt de partida fiable avui mateix per tornar a teixir l'entramat de les relacions Catalunya i Espanya, per això no vull amagar la seva existència, com fa el Govern, sinó que el trec a la llum per reivindicar la necessitat d'establir un nou pacte entre Catalunya i Espanya que ens permeti sortir de l'atzucac en el qual alguns ens volen situar.

Per això emplaço al president Mas i al president Rajoy a què aprofitin la reunió d'aquest dijous dia 20 per donar resposta a les inquietuds del poble de Catalunya i evitar el creixement de l'ambient de ruptura que es va posar de manifest en la manifestació de la Diada.

Nosaltres no volem la ruptura i treballarem per evitar-la. Seguirem treballant al servei del poble de Catalunya, de la majoria del poble de Catalunya que vol solucions i que no vol enfrontaments.

Nosaltres només ens enfrontarem a la desconfiança com a principi i al regateig com a mètode.

Nosaltres proposem la confiança com a principi i, per començar, la confiança en nosaltres mateixos.

Confiança en Catalunya i en els catalans. Confiança en l'autogovern ampli que hem construït els darrers 35 anys, des de la tornada de l'exili del president Tarradellas el 23 d'octubre de 1977. Confiança en les institucions de la Generalitat, el Govern i el Parlament, que són no només representants de la nostra sobirania sinó garants de la nostra unitat. Confiança en els catalans, que decidiran lliurement – com ho han fet els darrers 35 anys– sobre el futur del nostre país.

Moltes gràcies a totes i tots.